

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

9. JA 10. KESÄKUUTA 2010 PIDETTY 85. TÄYSISTUNTO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan kulttuuriperintötunnus”

(2010/C 267/11)

ALUEIDEN KOMITEA

- suhtautuu myönteisesti ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi siitä, että Euroopan unionissa luotaisiin Euroopan kulttuuriperintötunnus, joka eroaa Unescon maailmanperintöluettelosta ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelmasta.
- katsoo, että Euroopan komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Komitea korostaa kuitenkin, että alue- ja paikallisviranomaisten toimivaltuuksia on tärkeää kunnioittaa, kun kohteiden hakemuksia karsitaan jäsenvaltiotasolla ja kun lopullinen valinta tehdään unionitasolla.
- katsoo, että järjestelmän ensimmäisen arvioinnin jälkeen tulee harkita mahdollisuutta avata aloite myös unionin ulkopuolisille Euroopan valtioille erityisesti laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen osana. Näin voitaisiin luoda perusta sellaisille Euroopan rakentamisen kannalta tärkeille arvoille, jotka eivät liity taloudellisiin tai geostrategisiin näkökohtiin.
- toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat laajasti kulttuuriperinnön hallinnointiin ja sen arvon kasvattamiseen, ja toivoo siksi voivansa osallistua lopulliseen valintaprosessiin nimeämällä yhden jäsenen eurooppalaiseen raatiin, samaan tapaan kuin Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeessa.
- ehdottaa jäsenvaltioiden välisen kilpailun edistämiseksi ja eurooppalaisen valintalautakunnan harjontavallan säilyttämiseksi, että kukin valtio voisi esittää korkeintaan kolmea kohdetta.

Esittelijä:	Mireille Lacombe (FR, PSE), Puy-de-Dômen lääninvaltuutettu
Viiteasiakirja:	Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan kulttuuriperintötunnusta koskevasta Euroopan unionin toimesta
	KOM(2010) 76 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Periaatteet ja yleishuomiot

1. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi siitä, että Euroopan unionissa luotaisiin Euroopan kulttuuriperintötunnus, joka eroaa Unescon maailmanperintöluettelosta ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelmasta.

2. katsoo, että Euroopan komission ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Komitea korostaa kuitenkin, että alue- ja paikallisviranomaisten toimivaltuuksia on tärkeää kunnioittaa, kun kohteiden hakemuksia karsitaan jäsenvaltiotasolla ja kun lopullinen valinta tehdään unionitasolla. Aloitteen onnistuminen riippuu siitä, otetaanko Euroopan alue- ja paikallisviranomaiset mukaan kohteiden valintaan sekä toimien toteutukseen, valvontaan ja arviointiin.

3. painottaa, että tunnuksen tarkoituksena on korostaa jäsenvaltioiden yhteistä kulttuuriperintöä pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta, tunnustaa alueiden kulttuurinen moninaisuus Euroopan tuomiseksi lähemmäs kansalaisiaan ja parantaa alue- ja paikallistason kohteiden ja tietotaidon arvostusta, jotta tunne Euroopan unioniin kuulumisesta vahvistuisi.

4. korostaa kyseisen aloitteen olevan merkittävä sekä paikallisen ja alueellisen identiteetin vahvistamisen että Euroopan yhdenytymisen edistämisen kannalta.

5. pahoittelee sitä, että aloite koskee vain unionin jäsenvaltioita, vaikka tunnuksen taustalla oleva hallitusten aloite sisälsi myös Sveitsin ja vaikka Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeeseen saattoivat osallistua myös ehdokasvaltiot. Euroopan yhdyntymisprosessi ei pysähdy Euroopan unionin rajoille, vaan koskee myös unionin ulkopuolisia Euroopan valtioita.

6. muistuttaa, että tunnuksen saavien kohteiden tulee liittyä Euroopan rakentamisen historiaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa määriteltyjä arvoja kunnioittaen.

7. on tyytyväinen siihen, että tunnus voi vahvistaa Euroopan alueiden ja kaupunkien vetovoimaa ja edistää siten kasvua ja työllisyyttä alue- ja paikallistasolla.

8. korostaa, että hyviä käytänteitä on levitettävä verkottamalla tunnuksen saaneet kohteet, ja toivoo Euroopan unionilta henkilöistövoimavaroja ja rahoitusta alue- ja paikallistason kiinnostuksen herättämiseksi.

9. toteaa tunnuksen sopivan erityisen hyvin rajatylittäviin kohteisiin, jotka symbolisoivat Euroopan muistiperintöä. Tällaisten kohteiden hallinnointi voitaisiin yhdistää olemassa olevien rakenneiden, kuten eurooppalaisten alueellisen yhteistyön yhtymien (EAYY) työohjelmiin.

Merkitys alue- ja paikallistason kannalta

10. toteaa, että suurimmassa osassa jäsenvaltioista alue- ja paikallisviranomaiset vastaavat niistä kohteista, joille tunnus voitaisiin mahdollisesti myöntää.

11. pahoittelee hallinnon monitasoisuutta ajatellen sitä, etteivät alue- ja paikallisviranomaiset osallistu valintaprosessiin aktiivisemmin.

12. katsoo, että alue- ja paikallisviranomaisten olisi hyödyllistä osallistua rajatylittävien kohteiden valintaan.

13. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset vastaavat usein tunnuksen arvoisten kohteiden hallinnoinnista ja rahoituksesta, joten tunnuksen saamisesta ja kohteiden toiminnasta aiheutuvat lisäkulut koituvat myös niiden maksettavaksi.

14. muistuttaa, että eurooppalainen identiteetti perustuu yleismaailmallisiin arvoihin, joita ovat loukkaamattomat ihmisoikeudet, vapaus, demokratia, tasa-arvo ja oikeusvaltio-periaate. Identiteetin rakentamisen on perustuttava Euroopan unionin muodostavien tahojen moninaisuuteen, ja eurooppalaisen tunnuksen tulisi tehdä tästä moninaisuudesta näkyvämpää ja konkreettisempää kaikille kansalaisille.

Tekstin parantaminen

15. katsoo, että järjestelmän ensimmäisen arvioinnin jälkeen tulee harkita mahdollisuutta avata aloite myös unionin ulkopuolisille Euroopan valtioille erityisesti laajentumis- ja naapuruuspolitiikkojen osana. Näin voitaisiin luoda perusta sellaisille Euroopan rakentamisen kannalta tärkeille arvoille, jotka eivät liity taloudellisiin tai geostategisiin näkökohtiin.

16. toteaa, että alue- ja paikallisviranomaiset osallistuvat laajasti kulttuuriperinnön hallinnointiin ja sen arvon kasvattamiseen, ja toivoo siksi voivansa osallistua lopulliseen valintaprosessiin nimeämällä yhden jäsenen eurooppalaiseen raatiin, samaan tapaan kuin Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeessa.

17. suosittelee luokittelemaan uuteen tunnukseseen liittyvät monumentaaliset, arkeologiset, rajatylittävät ja aineettomat kohdet, sillä tunnus voidaan myöntää hyvin erityyppisille kohteille.

18. toivoo Euroopan komission kertovan jo tästä lähtien komitealle tunnuksen myöntämiseen ja kohteiden seurantaan liittyvän prosessin etenemisestä ja erityisesti valintamenettelyjen suuntaviivoista. Komitea toivoo lisäksi, että se pidetään ajan tasalla Euroopan kulttuuriperintötunnusta koskevan toimen ulkopuolisesta ja puolueettomasta arvioinnista, jonka toteuttamisesta komissio vastaa.

19. ehdottaa jäsenvaltioiden välisen kilpailun edistämiseksi ja eurooppalaisen valintalautakunnan harkintavallan säilyttämiseksi, että kukin valtio voisi esittää korkeintaan kolmea kohdetta.

20. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen muodostaa eurooppalainen raati puolueettomista, säännöllisesti vaihtuvista asiantuntijoista, jotka EU:n toimielimet nimittäisivät ja jotka osallistuisivat kriteerien määrittelyyn ja kohteiden ja voittajien lopulliseen valintaan.

21. korostaa, että kestävä kehityksen periaatteet tulee huomioida kulttuurikohteiden suojelussa ja hallinnoinnissa sekä pyrittäessä houkuttelemaan yleisöä sellaisiin kohteisiin, joihin kaikkien kansalaisten tulee voida päästä.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

4 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Toimi on avoin Euroopan unionin jäsenvaltioille. Osallistuminen on vapaaehtoista.	Toimi on avoin Euroopan unionin jäsenvaltioille. Osallistuminen on vapaaehtoista. <u>Mahdollisuutta laajentaa aloite myös unionin ulkopuolisiin Euroopan valtioihin tarkastellaan Euroopan kulttuuriperintötunnuksen ensimmäisen arvioinnin yhteydessä.</u>

Perustelu

Osallistumismahdollisuuden ulottaminen unionin ulkopuolisiin maihin – sekä ehdokasmaihin ja mahdollisiin ehdokasmaihin että EU:n naapurimaihin – vahvistaisi kulttuuritoiminnan yleistavoitteita laajemmalla tasolla ja erityisesti kulttuuriperinnön säilyttämistä Euroopassa.

Muutosehdotus 2

5 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komission ja jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että Euroopan kulttuuriperintötunnus ja muut kulttuuriperintöalan aloitteet, kuten Unescon maailmanperintöluettelo ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelma, täydentävät toisiaan.	Komission ja jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että Euroopan kulttuuriperintötunnus ja muut kulttuuriperintöalan aloitteet, kuten Unescon maailmanperintöluettelo ja Euroopan neuvoston Euroopan kulttuurireitit -ohjelma, täydentävät toisiaan. <u>Näin ollen ne rohkaisevat ilmoittamaan mukaan kohteita, jotka eivät ole mukana jo muissa kulttuurialoiteissa, kuten erityisesti Unescon luettelossa.</u>

Perustelu

Komission ja jäsenvaltioiden tulisi hillitä päällekkäisyyksiä, jotka heikentävät aloitteen lisäarvoa.

Muutosehdotus 3

7 artiklan (1) alakohdan ensimmäinen virke

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tunnusta hakevilla kohteilla on oltava symbolista eurooppalaista arvoa ja tärkeä asema Euroopan unionin historiassa ja rakentamisessa.	Tunnusta hakevilla kohteilla on oltava symbolista eurooppalaista arvoa ja tärkeä asema Euroopan unionin historiassa tai rakentamisessa

Perustelu

Tämä muutosehdotus on samanhenkinen kuin edellinen muutosehdotus, ja sillä siirretään tekstin painopistettä Euroopan unionista kohti Euroopan rakentamisen arvoja.

Muutosehdotus 4

8 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalaisessa raadissa on 12 jäsentä. Euroopan parlamentti nimittää heistä neljä, neuvosto neljä ja komissio neljä. Raati valitsee puheenjohtajansa.	Eurooppalaisessa raadissa on 123 jäsentä. Euroopan parlamentti nimittää heistä neljä, neuvosto neljä, ja komissio neljä ja alueiden komitea yhden. Raati valitsee puheenjohtajansa.

Perustelu

Raadin kokoonpanon tulisi Euroopan kulttuuripääkaupunki -hankkeen raadin tapaan heijastaa sitä, että perussopimuksissa tunnustetaan alue- ja paikallisulottuvuus kulttuuripolitiikassa yleensä sekä kulttuuriperinnön säilyttämisessä. AK:n sisällyttämisestä raatiin olisi sekä etu, että raadin jäsenmäärästä tulisi pariton.

Muutosehdotus 5

8 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen ensimmäisenä voimassaolovuonna komissio nimittää neljä asiantuntijaa yhdeksi vuodeksi, Euroopan parlamentti neljä asiantuntijaa kahdeksi vuodeksi ja neuvosto neljä asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi.	Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen ensimmäisenä voimassaolovuonna komissio nimittää neljä asiantuntijaa yhdeksi vuodeksi, Euroopan parlamentti neljä asiantuntijaa ja alueiden komitea yhden asiantuntijan kahdeksi vuodeksi ja neuvosto neljä asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi.

Perustelu

Muutos on seurausta muutosehdotuksesta 4.

Muutosehdotus 6

10 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Kukin jäsenvaltio saa valita enintään kaksi kohdetta vuodessa liitteenä olevan aikataulun mukaisesti. Valintaa ei tehdä seurantamenettelylle varattuina vuosina.	Kukin jäsenvaltio saa valita korkeintaan kolme kohdetta vuodessa liitteenä olevan aikataulun mukaisesti. Valintaa ei tehdä seurantamenettelylle varattuina vuosina.

Perustelu

Niiden kohteiden määrän lisääminen, joita kullakin jäsenvaltiolla on mahdollisuus valita, on täysin sen "kilpailuhengen" mukaista, jota komissio pyrkii luomaan kohteiden välille unionitasolla. Ehdotettu valintamenettely sen sijaan on ristiriidassa kyseisen pyrkimyksen kanssa.

Muutosehdotus 7

11 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Eurooppalainen raati arvioi esivalittujen kohteiden hakemukset ja valitsee enintään yhden kohteen kustakin jäsenvaltiosta. Tarvittaessa voidaan pyytää lisätietoja ja järjestää vierailuja kohteisiin.	Eurooppalainen raati arvioi esivalittujen kohteiden hakemukset ja valitsee enintään yhden kohteen kaksiksi kohdetta kustakin jäsenvaltiosta. Tarvittaessa voidaan pyytää lisätietoja ja järjestää vierailuja kohteisiin.

Perustelu

Muutos on seurausta muutosehdotuksesta 6.

Muutosehdotus 8

13 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio nimittää valintamenettelyä seuraavana vuonna eurooppalaisen raadin suositusten perusteella virallisesti kohteet, joille myönnetään Euroopan kulttuuriperintötunnus. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.	Komissio nimittää valintamenettelyä seuraavana vuonna eurooppalaisen raadin suositusten perusteella virallisesti kohteet, joille myönnetään Euroopan kulttuuriperintötunnus. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille, ja neuvostolle <u>ja alueiden komitealle</u> .

Perustelu

Velvoite informoida AK:ta tuottaa selkeää lisäarvoa sekä tunnuksen tunnetuksi tekemisen että unionin alue- ja paikallisyhteisöjen kannalta.

Muutosehdotus 9

17 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Komissio esittää arviointia koskevan raportin Euroopan parlamentille ja neuvostolle kuuden kuukauden kuluessa arvioinnin saamisesta päätökseen.	Komissio esittää arviointia koskevan raportin Euroopan parlamentille, ja neuvostolle <u>ja alueiden komitealle</u> kuuden kuukauden kuluessa arvioinnin saamisesta päätökseen.

Perustelu

Sama perustelu kuin edellisen muutosehdotuksen yhteydessä.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Mercedes BRESSO